

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 19

van **BART VAN HULLE**

datum: 29 september 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Erkenningsaanvragen landschapsparken en nationale parken - Impact op landbouw en landbouwgrond

In totaal gingen dertien gebiedscoalities mee naar de erkenning tot landschapspark en tien voor de erkenning tot nationaal park. Die hadden tot 15 september 2021 de tijd om een conceptnota in te sturen. Nu gaan twee jury's onder leiding van econoom Geert Noels (Nationale Parken) en landschapsexpert Sylvie Van Damme (Landschapsparken) aan de slag om te beoordelen of de kandidaturen aan alle voorwaarden voldoen. De kandidaten worden vervolgens begeleid in de opmaak van een masterplan dat in het voorjaar 2023 moet leiden tot een finale keuze voor drie bijkomende nationale parken en drie landschapsparken.

1. Waarom werd de projectoproep voor landschapsparken of nationale parken uitgerold zonder overleg met de landbouwsector of zonder regelgevend kader?
2.
 - a) Wie zetelt in de beide jury's?
 - b) Op basis van welke criteria werden deze personen geselecteerd?
 - c) Wat is vergoeding voor deze juryleden?
 - d) Wordt hierin ook gewaakt over de belangen van de landbouw?
3. Graag een overzicht van alle ingediende projecten voor natuurparken met vermelding van:
 - a) oppervlakte van de al bestaande natuurgebieden waar het project op verderbouwt (in ha);
 - b) oppervlakte van het beoogde park (in ha);
 - c) ruimteboekhoudkundige verdeling van de oppervlakte van de al bestaande natuurgebieden waar het project op verderbouwt (industrie, natuur, bos, landbouw, enz.);
 - d) ruimteboekhoudkundige verdeling van de oppervlakte van het beoogde park (industrie, natuur, bos, landbouw, enz.);
 - e) aantal landbouwbedrijven aanwezig in de al bestaande natuurgebieden met een verdeling van de bedrijfsspecialisaties van de landbouwbedrijven (groenten, melk, varken, enz.);
 - f) aantal landbouwbedrijven in het beoogde project met een verdeling van de bedrijfsspecialisaties van de landbouwbedrijven (groenten, melk, varken, enz.);
 - g) de gemeenten die het project steunen;

**Vlaams
Parlement**

- h) of Natuurpunt of een andere erkende terreinbeherende vereniging betrokken is bij het project of niet en indien zo, welke;
 - i) hoeveel hectare binnen het beoogde project al in het bezit zijn van erkende terreinbeherende verenigingen;
 - j) de geschatte economische meer- of minwaarde van het project.
4. Graag een overzicht van alle ingediende projecten voor landschapsparken met vermelding van:
- a) oppervlakte van de al bestaande natuurgebieden waar het project op verderbouwt (in ha);
 - b) oppervlakte van het beoogde park (in ha);
 - c) ruimteboekhoudkundige verdeling van de oppervlakte van de al bestaande natuurgebieden waar het project op verderbouwt (industrie, natuur, bos, landbouw, enz.);
 - d) ruimteboekhoudkundige verdeling van de oppervlakte van het beoogde park (industrie, natuur, bos, landbouw, enz.);
 - e) aantal landbouwbedrijven aanwezig in de al bestaande natuurgebieden met een verdeling van de bedrijfsspecialisaties van de landbouwbedrijven (groenten, melk, varken, enz.);
 - f) aantal landbouwbedrijven in het beoogde project met een verdeling van de bedrijfsspecialisaties van de landbouwbedrijven (groenten, melk, varken, enz.);
 - g) de gemeenten die het project steunen;
 - h) of Natuurpunt of een andere erkende terreinbeherende vereniging betrokken is bij het project of niet en indien zo, welke;
 - i) hoeveel hectare binnen het beoogde project al in het bezit zijn van erkende terreinbeherende verenigingen;
 - j) de geschatte economische meer- of minwaarde van het project.
5. a) Hoeveel hectare landbouwgrond worden in elk van de 23 projecten beoogd om opgenomen te worden in hun concept? Graag een overzicht per project.
- b) Zal het (beperken van het) verlies aan landbouwgrond een van de beoordelingscriteria zijn voor de diverse projecten?
6. Kan de minister duidelijkheid scheppen rond de vraag of de landbouw inderdaad niets te vrezen heeft voor haar activiteiten? Of zullen er wel degelijk meer en gerichte natuurplannen worden opgesteld die een impact hebben op de landbouw?
7. a) Wat wordt concreet bedoeld met de term 'duurzamere' landbouw bij de omschrijving van wat een landschapspark zou betekenen voor de landbouw?
- b) Betekent dit concreet een beperking van de teeltvrijheid?
- c) Kan dit ook leiden tot het opzeggen van pachten?
- d) Kan dit ook tot situaties leiden waarin reguliere landbouw voor een aantal van die gronden verboden wordt en er exclusief aan biolandbouw mag worden gedaan?
8. a) Welke initiatieven zal de minister nemen om de steun van de

landbouworganisaties te verwerven voor de kandidaturen voor de landschapsparken en de nationale parken?

- b) Zal hierover een formeel overleg met de landbouworganisaties worden georganiseerd opdat de belangen van de land- en tuinbouwsector in de nationale- en landschapsparken maximaal kunnen gerespecteerd blijven?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Hilde Crevits (11), Zuhair Demir (19).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 19 van 29 september 2021

van **BART VAN HULLE**

1. Om binnen deze regeerperiode volledige uitvoering te kunnen geven aan het Vlaams Regeerakkoord voor de oprichting van Nationale Parken en Landschapsparken wordt er gewerkt met 2 parallelle sporen. Enerzijds zijn er al projectoproepen gelanceerd o.b.v. een inhoudelijk sterk uitgewerkt kader, anderzijds wordt gewerkt aan de wettelijke verankering van de gebiedsstatuten. Het is de bedoeling dat begin 2023 beide sporen samenkomen zodat de erkenning van Landschapsparken en Nationale Parken Vlaanderen die voortkomen uit de recent afgelopen oproep, kan verlopen volgens de nieuwe regelgeving. Dit levert ook het voordeel op om goed beslagen het best passende wettelijke kader te kunnen voorbereiden.

Het beleidskader voor de oproep Landschapsparken is voorbereid door mijn administratie met inbreng van diverse Vlaamse entiteiten zoals departement Landbouw en Visserij en Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek. Het beleidskader voor de oproep Nationale Parken Vlaanderen werd opgesteld zonder betrokkenheid van het Departement Landbouw en Visserij. Op verschillende momenten in de voorbereiding van de Nationale Parken Vlaanderen en de Landschapsparken is er overleg geweest met diverse actoren, zowel door de administratie als door mijn kabinet. Er heeft onder meer overleg plaatsgevonden met de leden van de Gewestelijk Overleginstantie (GOI). Tijdens de voorbereiding van de Landschapsparken is er op 7 oktober 2020 een forum voor geïnteresseerden doorgedaan.

2. a) De jury voor de Nationale Parken vindt u terug op de website van het Agentschap Natuur en Bos via <https://www.natuurenbos.be/nationaleparkenvlaanderen>.

De samenstelling van de jury voor de Landschapsparken is beschikbaar op de website van de Vlaamse Landmaatschappij via www.vlm.be/landschapsparken.

- b) De externe experts werden als autoriteiten in hun vakgebied gevraagd op basis van hun expertise, de buitenlandse experts brengen Nederlandse expertise in evenals een internationaal perspectief. De experts van de Vlaamse Overheid werden aangeduid door de respectievelijke organisaties.
 - c) De juryleden krijgen geen vergoeding voor hun deelname in de jury. Voor de buitenlandse juryleden is een onkostenvergoeding mogelijk indien gevraagd.
 - d) Voor de Nationale Parken ligt de klemtoon niet op landbouw maar op natuur. Enkel in de jury Landschapsparken is een expert landbouw opgenomen.
3. Er zijn 10 kandidaten Nationaal Park Vlaanderen
 - Nationaal Park Hoge Kempen (bestaand)
 - Brabantse Wouden
 - Bosland
 - Kalmthoutse Heide
 - Grote Netewoud
 - Brugs Polderland
 - Demervallei
 - Rivierenland

- Scheldevallei
- Taxandria

De ontvankelijkheids- en volledigheidscntrole van deze kandidaturen is net uitgevoerd. Alle ingediende dossiers blijken ontvankelijk en volledig. In een volgende fase worden de dossiers inhoudelijk beoordeeld door de jury. Aangezien de jury de dossiers nog dient te beoordelen, kunnen er nog geen inhoudelijke aspecten toegelicht worden in deze fase.

4. Er zijn 13 kandidaten Landschapsparken
 - Boerenlandschap Pajottenland
 - Bulskampveld
 - De Merode
 - De Westhoek, van de bergen naar de zee
 - De Wijers
 - Grenzeloos Bocagelandschap
 - Grenzeloze Getevallei
 - Hart van Haspengouw
 - Kempen~Broek
 - Kleine en Grote Nete
 - RivierPark Maasvallei
 - Vlaamse Ardennen
 - Zwinstreek

De ontvankelijkheids- en volledigheidscntrole van deze kandidaturen is net uitgevoerd. Alle ingediende dossiers blijken ontvankelijk en volledig. In een volgende fase worden de dossiers inhoudelijk beoordeeld door de jury. Aangezien de jury de dossiers nog dient te beoordelen, kunnen er nog geen inhoudelijke aspecten toegelicht worden in deze fase.

5. a) Deze informatie is momenteel nog niet beschikbaar en ook niet relevant in deze fase.
 - b) Het beperken van eventueel verlies aan gronden in landbouwgebruik is geen criterium bij de beoordeling. De opmaak van elk masterplan moet voorafgegaan worden door een geïntegreerde gebiedsanalyse, waarbij onder meer ook het landbouwgebruik aan bod komt. Deze analyse is de basis voor de opbouw van een ambitieuze visie op maat van elk park. Deze visie moet opgemaakt worden met participatie van de relevante belanghebbenden in het gebied, zoals de landbouwers en andere landgebruikers en doelgroepen.
6. Er zijn geen verplichtingen die doorwerken in de vergunningverlening verbonden aan het label 'Landschapspark' of 'Nationaal Park Vlaanderen'. De masterplannen voor de nationale parken zijn geen juridisch verordenende beleidsplannen en vormen dus ook geen basis voor het vergunningenbeleid. Vergunningsaanvragen zullen steeds dienen te worden beoordeeld op basis van de bestaande beschermingen en regelgeving (NATURA 2000, bestemming, stikstofkader, etc.). In de fase masterplanning dient een oplossing te worden gevonden voor diverse knelpunten waaronder mogelijk ook deze gerelateerd aan landbouw. Er wordt wél verwacht dat de gebiedscoalitie en het projectbureau het masterplan realiseren volgens de vooropgestelde timing. Zie ook behandeling van vragen om uitleg over de oproep Nationale Parken en Landschapsparken uit parlementaire commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie van 4 mei 2021 [Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie dinsdag 4 mei 2021, 15.00u | Vlaams Parlement](#)
7. a) Eén van de doelstellingen van een Landschapspark is 'Inzetten op hulpbronnefficiënte en klimaatbestendige land- en bosbouw'. Dit betekent dat

binnen een landschapspark moet gezocht worden naar het creëren van kansen voor een streekeigen en landschapsinclusieve landbouw waar (voedsel)productie, landschaps- en milieukwaliteit (bodem, water, biodiversiteit, lucht, ...) en een behoorlijk landbouwincome in evenwicht zijn.

- b) De ambitie voor een eventuele transitie in de landbouw wordt door de gebiedscoalitie van elk park bepaald in het masterplan én dit in overleg met alle betrokkenen. Uiteraard zal dit vertrekken vanuit een ruimere gebiedsanalyse in samenspraak met alle lokale betrokkenen. De erkenning op zich brengt op zich geen teeltbeperking met zich mee. Ook een masterplan zal op zich geen teeltbeperkingen met zich kunnen meebrengen.
 - c) Er is geen directe invloed van de nog op te maken masterplannen op pachtovereenkomsten.
 - d) Er is geen directe invloed van een erkenning als landschapspark op de reguliere landbouw. De ambitie voor een eventuele transitie in de landbouw, zoals naar meer biolandbouw, wordt door de gebiedscoalitie van elk park bepaald in het masterplan én dit in overleg met alle betrokkenen. Ook hier zal dit vertrekken vanuit een ruimere gebiedsanalyse in samenspraak met alle lokale betrokkenen en steeds op basis van vrijwilligheid. Ook een masterplan kan op zich niet tot gevolg hebben dat bepaalde vormen van landbouw verboden worden.
8. De Vlaamse Landmaatschappij heeft over de oproep Landschapsparken overleg gehad met de Boerenbond en het Algemeen Boerensyndicaat. Tijdens dit overleg is uitgebreid toelichting gegeven bij de doelstellingen van Landschapsparken. Onduidelijkheden zijn besproken. Ook ANB heeft overleg gevoerd met de landbouwsector.

Daarnaast hebben de minister en haar medewerkers bij de voorbereiding van de kandidaturen toelichting gegeven aan diverse groepen en mandatarissen ter voorbereiding van de kandidaturen.